

Gemeente Zuidplas
Raadhuisplein 1
2914 KM NIEUWERKERK AD
IJssel

Postadres
Postbus 1123
2302 BC Leiden
Telefoon (088) 246 5000
info@vrhm.nl
www.vrhm.nl
www.brandweer.nl/hollandsmidden

Verzenddatum	31 maart 2021	Contactpersoon	Amber van Lunsen	Bijlage(n)	1
Zaakkenmerk	2021-002526	Telefoon	0882465450		
Ons kenmerk	D2021-03-002939	E-mail	info@vrhm.nl		
Uw kenmerk		Onderwerp	Concept-bestemmingsplan Uitbreiding Tuincentrum Van der Spek		
Uw brief van	15 maart 2021	Locatie	Bredeweg 110 Zevenhuizen		

Graag bij correspondentie zaakkenmerk, ons kenmerk en onderwerp vermelden.

Geachte heer/mevrouw,

Op 15 maart 2021 heeft u de Veiligheidsregio Hollands Midden (VRHM) verzocht advies uit te brengen over de fysieke veiligheid omtrent het conceptbestemmingsplan Uitbreiding Tuincentrum Van der Spek op de locatie Bredeweg 110 Zevenhuizen. Het advies is opgesteld op basis van het adviesrecht zoals beschreven in artikel 10 en 25 vanuit de Wet Veiligheidsregio's en artikel 2.14 van de WABO.

Beschrijving plangebied

In de beoogde situatie zal het tuincentrum worden uitgebreid en wordt horeca toegevoegd. Het totale verkoopvloeroppervlak van het tuincentrum mag 6.500 m² bedragen. Voor horeca is voorzien in terras en verkoopvloeroppervlak van 1.500 m² en voor de binnenspeeltuin is voorzien in een bruto vloeroppervlakte van 500 m². De bestaande supermarkt zal een bruto vloeroppervlakte behouden van 440 m². Het totale toegelaten bebouwde oppervlak zal circa 10.000 m² bedragen. In de huidige situatie zijn drie bedrijfswoningen aanwezig, welke in onderhavig bestemmingsplan zullen worden behouden.

Advies

Op basis van de ingediende documenten kunnen wij concluderen dat er ten aanzien van de fysieke veiligheid aandachtspunten zijn.

Om de kans op incidenten te verkleinen, de effecten te beperken en / of de zelfredzaamheid van de aanwezigen en het optreden van de hulpdiensten te verbeteren, adviseren wij u het volgende:

- De opkomsttijd van de brandweer naar het plangebied wordt met circa vier minuten overschreden. Geadviseerd wordt om deze overschrijding te accepteren, mede gezien de realisatie van bouwkundige en installatietechnische voorzieningen welke (behoren te) voldoen aan het nieuwbouwniveau van het Bouwbesluit.

- In verband met de afmetingen van de brandweervoertuigen is voor de te maken bochtstraat voor de voertuigen van de brandweer overal een vrije doorrijdbreedte van 3,50 meter noodzakelijk. Onduidelijk is of de Bredeweg hierin voorziet. Geadviseerd wordt om op tekening weer te geven hoe en op welke wijze (inclusief bochtstralen) het terrein door een brandweervoertuig benaderd kan worden.
- De benodigde defensieve (secundaire) bluswatervoorziening ligt binnen een afstand van 160 meter vanaf de opstelplaats. Echter is het onduidelijk of het open water ook als bluswatervoorziening te gebruiken is. Open water is pas als bluswatervoorziening te gebruiken, indien het voldoet aan de voorwaarden zoals beschreven in bijlage 1.
- Het handelingsperspectief van de aanwezigen personen is bij een toxische wolk nog niet geborgd. Onduidelijk is of de mechanische ventilatie eenvoudig afschakelbaar is. Voor het scenario toxische wolk adviseer ik u het mechanische ventilatiesysteem eenvoudig door de bewoners in de eigen woning centraal uit te kunnen laten zetten. Dit kan bijvoorbeeld door de stekker van het ventilatiesysteem eenvoudig bereikbaar te maken.
- Er wordt geadviseerd om te investeren in risicocommunicatie. Door te communiceren over de mogelijke scenario's in een gebied worden mensen zich meer bewust van wat ze moeten doen bij het scenario. Ook wordt geadviseerd om de gebruikers van het terrein de scenario's explosie en fakkelbrand op te nemen in de bedrijfsnoodplannen.

In ons advies richten wij ons op het optimaliseren van de veiligheidssituatie. In bijlage 1 wordt nadere uitleg gegeven aan de bovenstaande adviezen.

Niet alle geadviseerde maatregelen kunnen worden opgenomen in dit bestemmingsplan, maar zijn bedoeld voor andere afdelingen binnen de gemeente. Deze maatregelen kunnen mogelijk binnen andere ruimtelijke plannen of door andere disciplines van de gemeente worden geborgd. De VRHM gaat ervan uit dat na de bestuurlijke afweging de overgenomen maatregelen bij de juiste afdeling(en) van uw gemeente bekend worden gemaakt.

Opvolging of afwijking van het advies

De informatie in dit dossier is door de gezamenlijke hulpdiensten (politie, GHOR en brandweer) besproken en vertaald naar dit advies. Bij afwijking van dit advies kan dit effecten hebben op de (multidisciplinaire) hulpverlening. Graag ontvangen wij van u een afschrift van het door u genomen besluit.

Mocht u naar aanleiding van deze brief nog vragen hebben, of wilt u graag meer informatie, dan kunt u contact opnemen met de casemanager zoals benoemd in het briefhoofd, via info@vrhm.nl of via 088 2465000.

Met vriendelijke groet,
Namens het dagelijks bestuur,

Lilian E.M. Weber-Teuben, MCPm,
Sectordirecteur Risico- en Crisisbeheersing Veiligheidsregio Hollands Midden

Digitaal verzonden aan:

- Gemeente Zuidplas

In kopie verzonden aan:

- rwegerif@odmh.nl
- jwildschut@adromi.nl

Bijlage(n):

- Adviesrapport

Bijlage 1: Adviesrapport

1. Inleiding

Dit is het adviesrapport dat hoort bij de brief met kenmerk D2021-03-002939.

Aanleiding

U heeft ons gevraagd om een advies te geven over het conceptbestemmingsplan Van der Spek Tuincentrum. In de beoogde situatie zal het tuincentrum worden uitgebreid en wordt horeca toegevoegd. Het totale verkoopvloeroppervlak van het tuincentrum mag 6.500 m² bedragen. Voor horeca is voorzien in terras en verkoopvloeroppervlak van 1.500 m² en voor de binnenspeeltuin is voorzien in een bruto vloeroppervlakte van 500 m². De bestaande supermarkt zal een bruto vloeroppervlakte behouden van 440 m². Het totale toegelaten bebouwde oppervlak zal circa 10.000 m² bedragen. In de huidige situatie zijn drie bedrijfswoningen aanwezig, welke in onderhavig bestemmingsplan zullen worden behouden.

Bij het opstellen van het advies zijn de volgende documenten gebruikt:

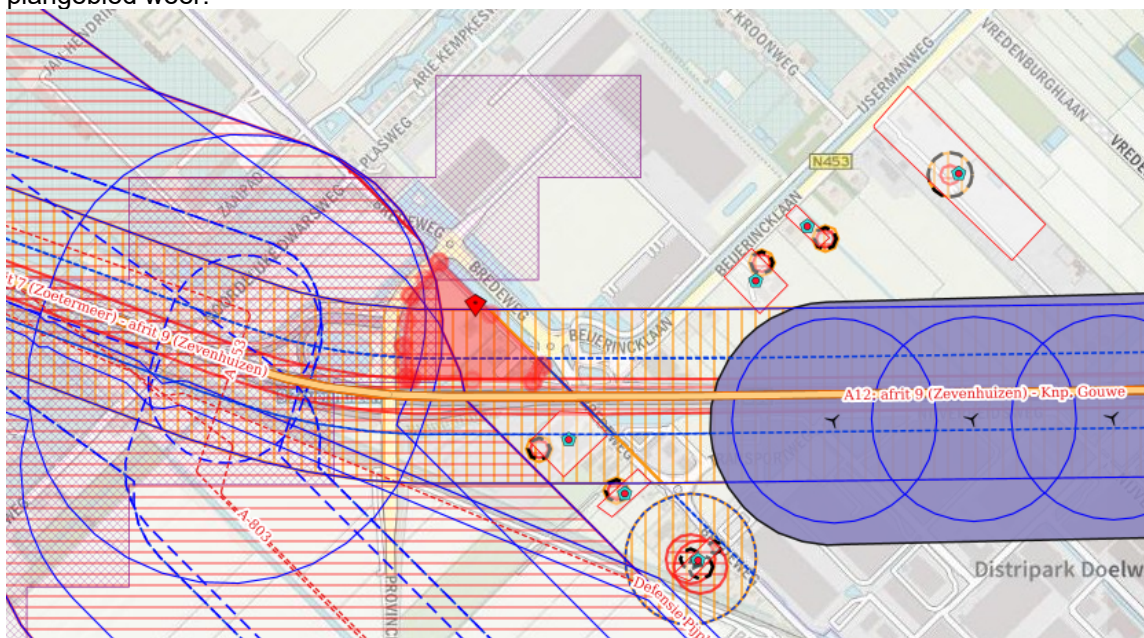
- Conceptbestemmingsplan Van der Spek Tuincentrum (13-03-2021)

2. Relevante scenario's

Er bevinden zich diverse risicobronnen binnen of in de zeer directe omgeving van het bestemmingsplan. Het betreft hierbij de volgende risicobronnen, met de daarbij behorende scenario's:

- Gebouwbrand
- Hogedrukaardgasleiding A-553 / A-803 - Fakkelfbrand
- Rijksweg A12 - Toxische wolk

Onderstaande afbeelding geeft de verschillende risicobronnen in de omgeving van het plangebied weer:

2. Beschrijving situatie

Onderstaande analyse op basis van het *Kenmerkenschema* van het Instituut Fysieke Veiligheid schetst een beeld van de toekomstige ontwikkeling. De verschillende kenmerken kennen onderling ook een bepaalde mate van samenhang waardoor de kenmerken niet onafhankelijk van elkaar bekeken moeten worden maar juist in gezamenlijkheid.

Mensenkenmerken

Tuincentrum

De aanwezige personen in een tuincentrum zijn over het algemeen zelfredzaam. Aanwezige kinderen en ouderen worden beschouwd als verminderd zelfredzame personen. Hierbij wordt ervan uitgegaan dat de andere aanwezigen de kinderen en ouderen kunnen begeleiden. Door de mogelijke onbekendheid met het gebouw is het van belang dat de BHV-organisatie de ontvluchting in goede banen leidt.

Bedrijfswoningen

De aanwezige personen in woningen zijn over het algemeen zelfredzaam. Aanwezige kinderen en ouderen worden beschouwd als verminderd zelfredzame personen. Hierbij wordt ervan uitgegaan dat de ouders/verzorgers de kinderen en ouderen kunnen begeleiden.

Mensen kunnen zowel wakend als slapend in het gebouw aanwezig zijn. Het risico niet tijdig te kunnen vluchten is groter wanneer mensen slapend aanwezig zijn vanwege de lagere mate van opmerkzaamheid (alertheid). De reactietijd voor ontvluchting is hierbij dan ook groter. Er wordt wel vanuit gegaan dat de aanwezigen over het algemeen bekend zijn met de inrichting van het gebouw en daarmee ook met de vluchtroutes.

Gebouw- en Plangebiedkenmerken

Het plangebied is in de huidige situatie al in gebruik als tuincentrum (met bijbehorende bedrijfswoningen). In de toekomstige situatie zullen er geen extra woningen gerealiseerd worden, maar zal het tuincentrum worden uitgebreid. Ontsluiting naar het plangebied zal plaatsvinden op een parallelweg van de Bredeweg.

Calamiteit buiten het plangebied – Rijksweg A12

Bij een calamiteit op de Rijksweg A12 waarbij een toxische wolk vrijkomt is het handelingsperspectief voor de aanwezigen schuilen binnen een bouwwerk. Bouwwerken kunnen hiervoor enige tijd bescherming bieden, mits de ramen en deuren gesloten kunnen worden en de (mechanische) ventilatie afgeschakeld kan worden. Er wordt dan ook geadviseerd om de bouwwerken te voorzien van de mogelijkheid om de ventilatie met één druk op de knop af te kunnen schakelen.

In het toekomstige Bbl is in artikel 4.126, lid vier geregeld dat de mechanische ventilatievoorziening bij een externe calamiteit handmatig moet kunnen worden uitgeschakeld.

Calamiteit buiten het plangebied – hogedruk aardgasleiding(en)

Afhankelijk van de situatie en de inrichting van de omgeving kan het handelingsperspectief in geval van een fakkelbrand verschillen. Snel reageren is bevorderlijk:

- Voor personen buiten is het handelingsperspectief vluchten (uit het zicht van de brand, onder dekking van objecten zoals muren).
- Als er schuilmogelijkheden zijn, is dekking zoeken of een schuilplaats binnen gaan een goed handelingsperspectief.

- Voor personen binnen, dichtbij de bron (daar waar gebouwen ontbranden) is het handelingsperspectief ontruimen en vluchten.
- Voor personen binnen, op grotere afstand van de bron (daar waar gebouwen niet ontbranden) is het handelingsperspectief binnenblijven.

Het is voor de aanwezigen voldoende mogelijk om van de twee risicobronnen (hogedruk aardgasleiding, Rijksweg A12) af te vluchten.

Incidentkenmerken

Gebouwbrand

Voor dit plangebied is een gebouwbrand een relevant scenario. Gezien de nieuwbouw zal een brand zich op basis van de bouweisen niet snel naar andere woningen uitbreiden. De woningen zullen voorzien moeten worden van rookmelders waarmee een snelle alarmering van aanwezige personen wordt versneld. Voor bestaande woningen geldt dat vanuit de wetgeving geen rookmelders vereist zijn. Het is de eigen verantwoordelijkheid van de bewoners om te voorzien in rookmelders ten behoeve van een snelle alarmering.

Fakkelbrand

Vanwege de aanwezigheid van hogedruk aardgasleidingen dient er rekening gehouden te worden met het scenario fakkelbrand.

Voor aardgastransportleidingen is een directe bronbestrijding van een incident door de brandweer niet wenselijk vanwege de aanhoudende toevoer van aardgas uit het kapotte leidingdeel. Een brand zal zich manifesteren in de vorm van een fakkelbrand. De brandweer zal zich richten op de secundaire branden die kunnen ontstaan.

Vanwege (graaf)werkzaamheden ontstaat een breuk in een hogedruk aardgasleiding. Het aardgas stroomt onder hoge druk uit. Het brandbare gas ontsteekt waardoor een fakkelbrand optreedt. De effecten van een fakkelbrand zijn hittestraling en rook. Hierdoor kunnen slachtoffers, schade en brand in de omgeving ontstaan. De warmtestraling is in combinatie met de blootstellingsduur bepalend voor het slachtoffer- en schadebeeld.

Eigenschappen hogedrukaardgasleiding

In onderstaande tabel zijn de eigenschappen van de hogedrukaardgasleiding opgenomen:

Naam	Druk (bar)	Diameter (inch)	Afstand tot plangebied (meter)
A-553	66	36	Circa 390 m
A-803	80	48	Circa 460 m

Verbeelding fakkelbrandscenario

A-553 (afstand tot het plangebied circa 390 meter)			
Kleur	Afstand	Brandweeroptreden mogelijk?	Straling
Rood	Tot 170 meter	Nee	> 36 kW
Oranje	Tot 450 meter	Nee	35 / 10 kW
Geel	> 700 meter	Beperkt (enkel op de 4 kW grens)	10 - 4 kW

A-803 (afstand tot het plangebied circa 460 meter)			
Kleur	Afstand	Brandweeroptreden mogelijk?	Straling
Rood	Tot 220 meter	Nee	> 36 kW
Oranje	Tot 620 meter	Nee	35 / 10 kW
Geel	> 980 meter	Beperkt (enkel op de 4 kW grens)	10 - 4 kW

Uitleg bovenstaande afbeelding (schade beeld)

- Rood: onherstelbare schade, alle brandbare materialen gaan branden.
- Oranje: gemiddelde schade brandhaarden en vervorming van kunststof.
- Geel: lichte schade geen branden afbladderende verf en ernstige verkleuring.

Toxische wolk (Rijksweg A12)

Een toxische wolk ontstaat doordat de tank van de ketelwagen openscheurt na bijvoorbeeld een botsing. Hierdoor ontsnapt een groot deel van de stof in korte tijd uit. De stof verspreidt zich direct in de lucht of via het wegdek, dampt vervolgens uit en vormt een giftige wolk. De wolk verspreidt zich met de wind mee. De effecten van een giftige wolk zijn verstikkend. Hierdoor kunnen slachtoffers in de omgeving ontstaan.

Omgevingskenmerken

Bereikbaarheid

Voor hulpdiensten is het goed kunnen bereiken en verlaten van een incident met eigen materieel en eigen personeel van cruciaal belang. Hiervoor is het van belang dat wegen zo veel mogelijk een onbelemmerde doorgang bieden.

De planlocatie bevindt zich in het buitengebied en is gesitueerd aan de parallelweg van de Bredeweg. De locatie is goed bereikbaar en de wegafmetingen zijn voldoende. De parallelweg van de Bredeweg is een weg die voor gemotoriseerd autoverkeer doodlopend wordt. Echter biedt het parkeerterrein de mogelijkheid om te keren, ook voor hulpverleningsvoertuigen.

Vanuit de ingediende aanvraag blijkt niet of voldaan wordt aan de afmetingen die gesteld worden aan calamiteitenroutes. Onduidelijk is of de bochtstralen van de wegen binnen het plangebied voldoen aan een minimale afmeting van 10 meter voor de buitenbochtstraal in combinatie met een minimale binnenbochtstraal van 5,5 meter (of gelijk aan de buitenbochtstraal verminderd met 4,5 meter). In verband met de afmetingen van de voertuigen is voor de te maken bochtstraal voor de voertuigen van de brandweer overal een vrije doorrijdbreedte van 3,50 m noodzakelijk.

Daarnaast moet worden voorzien in een opstelplaats van de brandweer op 10 meter afstand van de (brandweer)ingang. Geadviseerd wordt om te voorzien in een opstelplaats tot op een afstand van 10 meter gemeten van de (brandweer)ingang, zodat voldaan wordt aan artikel 6.37 van het Bouwbesluit en daarmee een snelle inzet voor het beperken van schade en eventueel redden van personen mogelijk wordt gemaakt. Wij verzoeken u op tekening weer te geven hoe en op welke wijze (inclusief bochtstralen) het terrein van door een brandweervoertuig benaderd kan worden.

Alarmering aanwezigen

Voor alarmering van de bevolking, bij calamiteiten buiten het bouwwerk, wordt gebruik gemaakt van de waarschuwings-alarmeringssirene. De meest nabijgelegen WAS-paal ligt op circa 1 kilometer. Regulier wordt voor de sirene een dekkingscirkel van 800 meter aangehouden. Gezien de ontwikkelingen van het NL-alertsysteem en daarmee op termijn de afschaffing van de WAS-palen wordt niet geadviseerd alsnog een WAS-paal voor dit gebied te voorzien.

Interventiekenmerken

Een adequate bluswatervoorziening en een goede bereikbaarheid van zowel de bluswatervoorzieningen als de incidentlocatie, zijn randvoorwaarden voor een effectieve en efficiënte incidentbestrijding door de brandweer.

Offensieve bluswatervoorziening

In de bestaande situatie is nabij het plangebied een brandkraan aanwezig die dienst kan doen als offensieve (primaire) bluswatervoorziening ten behoeve van de brandweer.

Defensieve bluswatervoorziening

De benodigde defensieve (secundaire) bluswatervoorziening ligt binnen een afstand van 160 meter vanaf de opstelplaats. Echter is het onduidelijk of het open water ook als bluswatervoorziening te gebruiken is. Open water is pas als bluswatervoorziening te gebruiken, indien het voldoet aan de onderstaand voorwaarden:

- De totale afstand tussen het water en de opstelplaats maximaal 8 meter bedraagt, waarbij de verticale afstand (zuighoogte) tussen het waterniveau en de opstelplaats maximaal 5 meter bedraagt.
- Opstelplaatsen kunnen alleen via een verharde weg bereikt worden voor een tankautospuit.
- Er dient een onbeperkte hoeveelheid bluswater beschikbaar te zijn. Het open water dient derhalve deel uit te maken van een groter watersysteem, van waaruit water aangevuld wordt bij langdurige wateronttrekking.
- Het water is alleen bruikbaar indien het een diepte heeft van minimaal 1 meter in verband met de benodigde ruimte voor de zuigkorf.
- Het is van belang dat de kwaliteit van het open water zodanig is dat er geen beschadiging aan de bluspomp kan ontstaan. Voorzieningen die hierbij zouden kunnen helpen zijn vuilkerende roosters.
- Het is van belang dat voorzieningen in het open water zijn aangebracht of zijn voorbereid om bij vorst een deel van het open water ijsvrij te kunnen houden. Te denken valt hierbij aan voorzieningen voor het aanbrengen van ijskappen, beluchters of ijsvrijhouders (bijvoorbeeld emmers).

Opkomsttijd

De opkomsttijd van de brandweer naar het plangebied wordt overschreden. De wettelijke norm bedraagt acht minuten voor gebouwen met een winkelfunctie. Er is een gemiddelde overschrijding van de opkomsttijd van circa vier minuten. Geadviseerd wordt om deze geringe overschrijding te accepteren, mede gezien de realisatie van bouwkundige en installatietechnische voorzieningen welke (behoren te) voldoen aan het nieuwbouwniveau van het Bouwbesluit.

3. Analyse en advies

Op basis van de vijf kenmerken, zoals beschreven in het voorgaande hoofdstuk, is er een analyse uitgevoerd. Deze analyse gaat in op de volgende aspecten: incident- en vluchtscenario en het bestrijdbaarheidsscenario.

Incident- en vluchtscenario

Gebouwbrand

Het handelingsperspectief van de aanwezigen personen is bij een gebouwbrand vanuit ruimtelijke ordeningsoogpunt goed. De ontvluchting vanuit het plangebied naar de openbare weg is voldoende mogelijk. Voor het bestemmingsplanadvies zijn geen bezwaren. Het veilig ontvluchten vanuit de woningen als ook de overige brandveiligheidsonderdelen binnen de percelen komen in de aanvraag omgevingsvergunning activiteit bouwen naar voren.

Fakkelbrand

Vanwege de aanwezigheid van een hogedruk aardgasleiding in de directe omgeving wordt aanbevolen om de bouwwerken zodanig te ontwerpen dat mensen hier voorlopig kunnen schuilen tegen de hittestraling die vrijkomt bij het scenario fakkelbrand. De bouwwerken dienen dan ook beschermd te zijn tegen branddoorslag en brandoverslag (WBDBO) als gevolg van een fakkelbrand. Hierbij kan voor de gevels, gericht naar de aardgasleiding, gedacht worden aan blinde gevels of het beperken van het glasoppervlak.

In geval van een calamiteit (fakkelbrand) met de hogedruk aardgasleiding dient er vanuit de bouwwerken gevlucht te kunnen worden naar veilig gebied. Voor de ontvluchting vanuit de objecten is het dan ook wenselijk om minimaal één (nood)uitgang van de aardgasleiding af te

richten en in voldoende mate aan te laten sluiten op de reeds bestaande infrastructuur in de omgeving.

Toxische wolk

Het handelingsperspectief van de aanwezigen personen is bij een toxische wolk nog niet geborgd. Onduidelijk is of de mechanische ventilatie eenvoudig afschakelbaar is. Voor het scenario toxische wolk adviseer ik u het mechanische ventilatiesysteem eenvoudig door de bewoners in de eigen woning centraal uit te kunnen laten zetten. Dit kan bijvoorbeeld door de stekker van het ventilatiesysteem eenvoudig bereikbaar te maken.

Bestrijdbaarheidsscenario

De hulpverlening kan een brand of een ongeval met gevaarlijke stoffen niet voorkomen. Voor de relevante scenario's in/nabij het plangebied geldt dat het ongevalsscenario al heeft plaatsgevonden of nog in volle gang is wanneer hulpdiensten arriveren. De hulpverlening bereidt zich dan ook voor op de mogelijke gevolgen van de genoemde scenario's.

Fakkelbrand

Voor aardgastransportleidingen is een directe bronbestrijding van een incident door de brandweer niet wenselijk vanwege de aanhoudende toevoer van aardgas uit het kapotte leidingdeel. Een brand zal zich manifesteren in de vorm van een fakkelbrand. Brandweer zal zich richten op de secundaire branden die kunnen ontstaan. Bluswatervoorzieningen hebben alleen nut voor het afschermen van de omgeving en het bestrijden van secundaire branden. Voor de bluswatervoorziening wordt teruggevallen op de voorziening die al voor de aanwezige bouwwerken en omgeving is gerealiseerd.

De mogelijkheden voor bestrijdbaarheid zijn beperkt. Dit komt mede door het ontbreken van de ontwikkeltijd van het incident en doordat de hittestraling binnen het invloedsgebied te hoog voor de hulpdiensten is om op te kunnen treden. De hulpverleningsdiensten zullen zich daardoor voornamelijk richten op:

- het blussen van secundaire branden
- het redden en verlenen van eerste hulp aan slachtoffers
- het ontruimen van het gebied nadat de gasleiding is afgesloten.

Gebouwbrand

In verband met de afmetingen van de brandweervoertuigen is voor de te maken bochtstraal voor de voertuigen van de brandweer overal een vrije doorrijdbreedte van 3,50 meter noodzakelijk. Onduidelijk is of de Bredeweg hierin voorziet. Geadviseerd wordt om op tekening weer te geven hoe en op welke wijze (inclusief bochtstralen) het terrein door een brandweervoertuig benaderd kan worden.

Toxische wolk

Vanwege de diverse scenario's is het voor de aanwezigen van belang een handelingsperspectief te hebben. Vanuit de ruimtelijke onderbouwing is vanuit de aanvraag is niet op te maken dat de mechanische ventilatie eenvoudig afschakelbaar gemaakt zal worden waardoor gevaarlijke stoffen zo veel mogelijk buiten het bouwwerk gehouden wordt. Aanbevolen wordt om dit wel op te laten nemen in de bouwaanvraag.

Risicocommunicatie / BHV Organisatie

Er wordt geadviseerd om te investeren in risicocommunicatie. Door te communiceren over de mogelijke scenario's in een gebied worden mensen zich meer bewust van wat ze moeten doen bij het scenario. Ook wordt geadviseerd om de gebruikers van het bedrijventerrein de scenario's explosie en fakkelbrand op te nemen in de bedrijfsnoodplannen.